

ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ПОГОДЖУЮ

Гарант освітньої програми

 Павло Бойко

«01» вересня 2025

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. завідувача кафедри

 Тетяна БОЙКО

Протокол засідання кафедри

Лісового та садово-паркового господарства ХДАЕУ

від «01» вересня 2025 року №1

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ОСНОВИ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ

Назва навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень

Освітня програма – Лісове господарство

Спеціальність – 205 Лісове господарство

Галузь знань – 20 Аграрні науки та продовольство

Кропивницький – 2025

1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни	Основи фахової підготовки
Факультет	Рибного господарства та природокористування
Назва кафедри	Кафедра лісового та садово-паркового господарства
Викладач	Лекції викладає: Семенюк Станіслав Кузьмич, кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри лісового та садово-паркового господарства Практичні та лабораторні заняття проводить: Семенюк Станіслав Кузьмич, кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри лісового та садово-паркового господарства
Контактна інформація	kaf_lis@ksaeu.kherson.ua semeniuk_s@ksaeu.kherson.ua
Графік консультацій	вівторок, четвер 14.00 – 16.00 конференція Zoom https://us04web.zoom.us/j/3994260824?pwd=ei8yYThwTmxvZldibnd5ZkFhNklGUT09 Ідентифікатор конференції: 399 426 0824 Код доступу: 12345
Програма дисципліни	є
Мова викладання	українська

2. Анотація курсу

Анотація курсу	Дисципліна «Основи фахової підготовки» є важливою для підготовки здобувачів вищої освіти до основних дисциплін лісового господарства. Завдяки даному курсу здобувачі ознайомлюються з основними поняттями, законами, кодексами та вчать застосовувати їх на практиці. Основи фахової підготовки найбільше звертають увагу на правові основи ведення лісового господарства в Україні. Тому вивчаючи цю дисципліну у здобувачів формується загальний світогляд у лісівничих науках.
Інформаційний пакет дисципліни	http://dspace.ksau.kherson.ua:8888/course/view.php?id=756

3. Мета та завдання курсу

Мета викладання дисципліни	Надання здобувачам вищої освіти узагальнених теоретичних знань щодо обраної спеціальності та сфери їх застосування.
Завдання вивчення дисципліни	є надання здобувачам вищої освіти базових знань при вивченні елементів й компонентів садово-паркового ландшафту, типів, географічних та стилістичних особливостей історико-культурних ландшафтів різних епох та ін., вивченням, обліком і відтворенням лісів, охороною їх від пожеж, хвороб і шкідників, лісовідновленням і лісорозведенням, регулюванням лісокористування, підвищенням продуктивності лісів. Основи фахової підготовки дає можливість спеціалістам, які розпочали навчання із напрямку підготовки лісове господарство, докладно вивчити найбільш цікаві галузеві спеціалізації, види підприємств лісового профілю, ознайомитись з основними видами робіт, які проводяться на галузевих підприємствах.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Компетентності здобувача вищої освіти, сформовані в результаті вивчення курсу	
Загальні	ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК-6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК-7. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК-9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК-10. Прагнення до збереження навколишнього середовища. ЗК-11. Навички здійснення безпечної діяльності. ЗК-12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел
Спеціальні (фахові)	ФК-1. Здатність застосовувати знання зі спеціалізованих підрозділів науки (екології, ботаніки, дендрології, фізіології рослин, генетики та селекції декоративних рослин, ґрунтознавства міських екосистем тощо). ФК-12. Здатність розробляти концептуальні та інноваційні проектні рішення з планування комплексних зелених зон міста, об'єктів ландшафтної архітектури та дизайну зовнішнього середовища.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН	ПРН-4. Володіти базовими гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення лісового господарства. ПРН-5. Розуміти і застосовувати особливості процесів росту і розвитку лісових насаджень, теорії та принципи ведення лісового і мисливського господарства для вирішення завдань професійної діяльності. ПРН-10. Аналізувати результати досліджень лісівничо-таксаційних показників дерев, деревостанів, їх продуктивності, стану насаджень та довкілля, стану мисливських тварин та їх кормової бази. ПРН-11. Оцінювати значимість отриманих результатів досліджень дерев, деревостанів, насаджень, лісових масивів і стану довкілля, стану мисливських тварин та їх кормової бази і робити аргументовані висновки. ПРН-13. Демонструвати повагу до етичних принципів та формувати етичні засади співпраці в колективі.

5. Місце навчальної дисципліни у структурі освітньої програми

Рік викладання	2025-2026 н.р.
Семестр	Перший
Курс	перший
Обов'язкова компонента / Вибіркова компонента	Обов'язкова компонента ОК13
Пререквізити	Базовими дисциплінами для засвоєння курсу «Основи фахової підготовки» є такі дисципліни: «Основи екології», «Ґрунтознавство».
Постреквізити	Знання з дисципліни «Основи фахової підготовки» є базовими для дисциплін «Дендрологія», «Лісознавство», «Організація с.-п. та л.-г. виробництва».

6. Обсяг курсу на поточний навчальний рік

Кількість кредитів / годин	5 кредитів /150 год
Лекції	32 год. лекцій
Практичні / Семінарські	34 год. практичних
Лабораторні	-
Самостійна робота	84 год. самостійної роботи
Форма підсумкового контролю	залік

7. Технічне та програмне забезпечення / обладнання

Технічне та програмне забезпечення	-
Обладнання	інтерактивна дошка, проєктор.

8. Політика курсу

Загальні вимоги	Здобувачі вищої освіти повинні планомірно та систематично засвоювати навчальний матеріал. Активно працювати під час практичних занять, брати участь в обговорення дискусійних питань та кейсів, повною мірою долучатись до активних форм навчання. Заохочується робота у наукових гуртках, підготовка тез доповідей та участь у конференціях, підготовка та публікація наукових статей, участь у конкурсах наукових робіт тощо. Навчальний курс включає самостійну роботу здобувачів, яка може бути забезпечена бібліотечним фондом університету та кафедри. В умовах дистанційного навчання, передбачений більш високий ступінь самостійності здобувачів, відповідальності за набуті знання та самодисципліни.
Політика щодо дедлайнів і перекладання	Письмові роботи, надані з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (можливо вказати – 40% від загальної суми балів за конкретне заняття). Перекладання проходить в індивідуальному порядку на консультаціях, згідно графіку консультацій викладача (в разі дистанційного навчання можливо відпрацювання через електронні платформи).
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. Процедура відпрацювання попущених занять з об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування). Не запізнюватись на заняття. Дотримуватись техніки безпеки. Завчасно ознайомлюватись з темою практичної роботи. Пропущенні заняття відпрацьовувати у встановлений викладачем час.
Політика щодо виконання завдань	Позитивно оцінюються відповідальність, старанність, креативність, фундаментальність. Під час підготовки до практичних занять виконання самостійної роботи необхідно спиратись на конспект лекцій та рекомендовану літературу. Водночас вітається використання інших джерел з альтернативними поглядами на ті чи інші питання задля формування продуктивної дискусії та різнобічного вивчення тем дисципліни

Академічна доброчесність	Роботи здобувачів є виключно оригінальним дослідженням чи міркуванням. Будь-яке списування або плагіат (використання, копіювання підготовлених завдань та/або розв'язання задач іншими здобувачами) тягне за собою анулювання зароблених балів. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час підсумкового контролю, виконання контрольних робіт заборонено. Списування під час контрольних, тестових робіт та протягом іспиту заборонено.

9. Структура курсу

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				балів
			годин				
			лк	ла б.	сем./ пр.	С Р	
Змістова частина 1. Навчальний процес у ХДАЕУ							
згідно розкладу	Тема 1	Принципи академічної доброчесності. Організація навчального процесу у ХДАЕУ.	2	-	2	4	5
згідно розкладу	Тема 2	Інформаційна культура здобувачів вищої освіти.	2	-	2	4	5
згідно розкладу	Тема 3	Коротка історія ХДАЕУ та кафедри лісового та садово-паркового господарства.	2	-	2	4	5
	ПК ЗЧ 1	Письмова контрольна робота			2		10
Змістова частина 2. Основи лісового господарства як базису садово-паркового господарства.							
згідно розкладу	Тема 4	Поняття про ліс	2	-	2	6	5
згідно розкладу	Тема 5	Лісове господарство України.	2	-	2	6	5
згідно розкладу	Тема 6	Поняття про лісознавство і лісівництво.	2	-	2	6	5
згідно розкладу	Тема 7	Категорії лісів. Користування лісом.	2	-	2	6	5
згідно розкладу	Тема 8	Поняття про екологію лісів.	4	-	2	6	5

згідно розкладу	ПК ЗЧ 2	Письмова контрольна робота			2		10
Змістова частина 3. Сьогодення садово-паркового господарства							
згідно розкладу	Тема 9	Поняття про садово-паркове господарство.	2	-	2	4	5
згідно розкладу	Тема 10	Історія садово-паркового мистецтва.	6	-	4	1 4	5
згідно розкладу	Тема 11	Поняття про ландшафтне мистецтво.	2	-	2	4	5
згідно розкладу	Тема 12	Сучасний стан садово-паркового господарства в Україні	2	-	2	4	5
згідно розкладу	Тема 13	Елементи садово-паркових композицій.	2	-	2	4	5
згідно розкладу	Тема 14	Природно - заповідний фонд України та його характеристика	4	-	2	6	5
згідно розкладу	ПК ЗЧ 3	Письмова контрольна робота			2		10
Всього			36		36	78	100

10. Форми і методи навчання

Лекція	Під час лекцій використовуються інформаційно-повідомляючий, пояснювально-ілюстративний, пояснювально-спонукальний, проблемний методи викладання теоретичного матеріалу. Проведення лекційних занять включає: викладення теоретичного матеріалу, оглядові лекції з використанням наочного матеріалу, опорного конспекту, лекції візуалізації з використанням мультимедійних технологій
Практичні /Семінарські	Практичні заняття передбачають усні доповіді студентів, бесіду, аналіз наочного матеріалу, екскурсії до парків, дендропарків, ботанічного саду та садових центрів.
Лабораторні	-
Самостійна робота	Самостійна робота з засвоєння теоретичного матеріалу, при виконанні завдань для поточного і модульного контролю передбачає використання пошукового методу та аналітико-синтетичного також пошук інформації та її обробка – робота у мережі Internet тощо; робота з електронними носіями інформації – електронні підручники, медіатека, аудіо теки тощо;

11. Система контролю та оцінювання

Поточний контроль

Викладач систематично проводить контроль знань здобувачів. Силабусом дисципліни передбачено проводити: поточний контроль – опитування (індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда), доповіді на практичних заняттях, виконання самостійних завдань проблемно-творчого характеру, складання тестових завдань, написання біологічних диктантів.

Підсумковий контроль за змістовою частиною

виконання письмової контрольної роботи

Підсумковий контроль

Форма підсумкового контролю є письмовий залік. Види запитань – тести

Основні вимоги до контролю знань наведені у Положенні про оцінювання знань здобувачів ВО ХДАЕУ.

Загальна підсумкова оцінка з навчальної дисципліни складається із суми балів за поточну успішність (не більше 60 балів) та екзамен (не більше 40 балів).

Розподіл балів з дисципліни (форма контролю – екзамен)

Поточне оцінювання і контроль змістових частин (бали)												Залік	Підсумкова оцінка (екзамен)
Змістова частина №1				Змістова частина №2				Змістова частина №3					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	40	100
4	4	4	8	4	4	4	8	4	4	4	8		

12. Шкала оцінювання

Шкала рейтингу ХДАЕУ	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
90-100	A	Відмінно	зараховано
82-89	B	Добре	
74-81	C		
64-73	D	Задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	Незадовільно	не зараховано
1-34	F	Незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням курсу)	

13. Рекомендована література та інформаційні ресурси

Основна література	1. Свириденко В. Є., Бабіч О. Г., Лісівництво: підручник. К. : Арістей, 2008. 544 с 2. Топольний, Ф. П. Ліс та його ресурси : навчальний посібник. 2-ге вид., доп. Кіровоград : КНТУ, 2007. 152 с 3. Плугатар Ю.В., Бойко П.М., Шевчук В.В., Бойко Т.О. Екологічне лісознавство. Навчальний посібник (з грифом МОН України) / Херсон: Олді Плюс, 2014. 234 с. 4. Гладун Г.Б., Бойко Т.О., Стрельчук Л.М. Лісові меліорації агроландшафтів. Термінологічний словник. Навч. посібник. Харків-Херсон: ХНАУ-ХДАУ: Олді Плюс, 2015. 218 с. 5. Бойко Т.О., Бойко П.М., Плугатар Ю.В. Екологічне лісознавство: навчальний посібник. Друге видання доповнене і перероблене. Херсон: Олді-плюс, 2019. 268 с. 6. Бондар О.І., Бойко П.М. Пилипенко Ю.В., Бойко Т.О. Загальна екологія та неоекологія. Херсон: Олді-Плюс, 2011. 166 с.
Додаткова	1. Шершун, М. Х. Реформування системи лісового господарства України у контексті європейської перспективи розвитку : монографія . К. : ДІА, 2012. 335 с. 2. Свириденко В. Є., Киричок Л. С., Бабіч О. Г., Бондар А. О., Практикум з лісівництва : навчальний посібник. К. : Арістей, 2012. 467 с. 16 3. : Арістей, 2012. 467 с. 16 4. Лісове господарство України. К.: Державний комітет лісового господарства України, 2003. 24 с. 5. Кравець П.В., Лакида П. І., Кременецька Є. О., Бондарук Г. В., Букша І. Ф. Інституційна розбудова лісової сертифікації в Україні. К. : Ін-т аграрної економіки, 2009. 250 с. 6. Коломійчук В.П., Мойсієнко І.І., Деркач О.М., Бойко Т.О. Природний заповідник «Сланецький степ». Фіторизноманіття заповідників і національних природних парків України. Ч.1. Біосферні заповідники. Природні заповідники / [Коллектив авторів під ред. В.А. Онищенко і Т.Л. Андрієнко]. Київ: Фітосоціоцентр, 2012. С. 124-139.

	7. Бойко Т., Бойко П. Аналіз деревних рослин паркових насаджень міста Херсон .Theoretical foundations of engineering. Tasks and problems: collective monograph / Boiko T., Boiko P., etc. International Science Group. Boston : Primedia eLaunch, 2021. Available at : DOI- 10.46299/ISG.2021.MONO.TECH.III. International Science Group – Boston : Primedia eLaunch. 2021. С. 12-18. 8. Котовська Ю.С., Бойко Т.О. Використання різних типів субстрату для укорінення живців цитрусових в умовах закритого ґрунту. Prospective directions of scientific research in engineering and agriculture: collective monograph / Hladyshev D., Hnat H. International Science Group. Boston : Primedia eLaunch. 2023. 346- 357.
Інформаційні ресурси	1. Лісовий кодекс України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1994, № 17, ст.99): редакція від 01.01.2015 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3852-12. 2. Наказ Державного комітету лісового господарства України від 23 грудня 2009 р. № 364 Про затвердження Правил рубок головного користування [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0085-10. 3. Постанова КМУ від 22 жовтня 2008 р. N 929 Про затвердження Правил рубок головного користування в гірських лісах Карпат [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/929-2008-%D0%BF 4. Постанова КМУ від 12 травня 2007 р. N 724 Про затвердження Правил поліпшення якісного складу лісів [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/724-2007-%D0%BF. 5. Постанова КМУ від 23 травня 2007 р. N 761 Про врегулювання питань щодо спеціального використання лісових ресурсів [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/761-2007-%D0%BF. 6. Постанова КМУ від 16 травня 2007 р. N 733 Про затвердження Порядку поділу лісів на категорії та виділення особливо захисних лісових ділянок [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/733-2007-%D0%BF 7.Постанова КМУ від 27 липня 1995 р. N 555 Про затвердження Санітарних правил в лісах України: редакція від 26.10.2016 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/555-95-%D0%BF.